

STRUČNÉ ZÁSADY VÝSLOVNOSTI

V jednotlivých jazycích uvádíme pod A. písmena, označující v češtině samohlásky, pod B. souhlásky. Nejprve je cizí písmeno, za pomlčkou jeho česká výslovnost (náhradní); za dvojtečkou potom příklad a v závorkách výslovnost. — Uvádějí se zpravidla jen ty případy, jež jsou doloženy ve jménech našeho atlasu.

ALBÁNŠTINA

- A. *ë* — neurčitá hláska, *ä*: Vlorë (vlorä, tj. vlo-r, event. vlo-ra).
y — odlišné od *i*, podobné *y* polskému, *y*: Qytet (tytet).
B. *ç* — *č*: Korçë (korčë).
gj — *d*: Gjirokastër (dirokastär).
nj — *ň*: Lushnjë (lušňä).
q — *t*: Peqin (pefin).
sh — *š*: Shetaj (šetaj).

ANGLIČTINA

Rozdíl mezi podobou psanou a mluvenou je v angličtině velmi značný; přitom nelze poměr písmena a hlásky zachytit do jednoduchých pravidel (totéž písmeno se vyslovuje v různých slovech různě).

BULHARŠTINA (přepis z azbuky)

- A. *ä* — je hláska neurčitě povahy, nahrazuje tvrdý znak azbuky (běžně lze vyslovit a): Tärnov.
B. *di*, *ti*, *ni* se vyslovují tvrdě: Vidin (vidyn).
nj — *ň*: Dolna Banja (dolna baňa).

DÁNŠTINA

- A. *a* — *ä* (někdy): Skagen (skä'jen).
ä — *o*: Ålborg (olbor').
ae — *ä*: Praestö (prästö).
ej — *aj*: Vejle (vajle).
ø — *ö*: Rønne (röne).
B. *d* — vysouvá se po *l*, *n*, *r*: Roskilde (roskile); někdy *z*: Tisted (tystež).
g — někdy *j*: Skagen (skä'jen).
th — *ts*: Thule (tsúle).
av atd. — dvojhláska au atd.: København (köbenhau'n).
' — (odsuvník) označuje zvláštní dánskou hlásku, tzv. ráz.

FINŠTINA

- A. *ä* — *ä*: Ähtäri.
aa — *á*: Vaasa (vása).
äi — *ä* (event. *é*): Hyvinkää (hüvinkä).
ai — *aj*: Raistakka (rajstaka).
ee — *é*: Hämeenlinna (häménlina).
ei — *ej*: Seinäjoki (sejnäjoki).
ie — *je*: Pelkosenniemi (pelkosennjemi).
ii — *i*: Viiala (vijala).
ö — *ö*: Kaskö.
ui — *uj*: Kuivaniemi (kujvanjemi).
uu — *ú*: Joensuu (joensú).
y — *ü* (event. *i*): Sodankylä (sodankülä).
B. *h* — *ch*: Pihtipudas (pichtypudas).

FRANCOUZŠTINA

- A. *ä* — *á*: Neufchâteau (nőfšátó).
ae — *a*: Caen (kan).
ai — *e*: Roubaix (rube).

- ain* — *en*: Saintes (sent).
aó — *ó*: Saône (són).
au — *ó*: Montauban (montóban).
ay — *é*: Annonay (anoné).
e — nepřizvučné, často nehlasné: Redon (r'don).
é — *e*: Évreux (evrö).
ê — *é*: Sète (sét).
ê — *é*: Angoulême (angulém).
eau — *ó*: Montereau (mont'ró).
ei — *é*: Seine (sén).
em, en — *an*: Wissembourg (visanbúr).
eu — *ó*: Périgueux (perigó).
i — *i*: Nîmes (ným).
ie — *je*, *jé*: Vienne (vjen).
im, in — *en*: Quimper (kenpér).
ó — *ó*: Vendôme (vándóm).
oi — *oa*, *n. ua*: Poitiers (poaf'é, též puafjé).
ou — *u*, *ú*: Soulac (sulak).
oy — *oa* nebo *ua*: Troyes (troä, též trua).
u — *ü*: Arudy (arüdy).
un — *ön*: Verdun (verdön).
y — *i*, *j*: Vichy (viši), Yonne (jon).
Na konci slov se odsouvá *e*: Valence (valans), *es*: Rennes (ren).

- B. *c* — před *e*, *i*, *y* je *s*: Nancy (nansi), jinak *k*: Soulac (sulak).
ç — *s*: Montluçon (monlúson).
g — před *e*, *i*, *y* je *ž*: Montargis (montarži), jinak *g*.
gn — *ň*: Cognac (koňak).
gu — *g* (před *e*, *i*, *y*): Longuyon (longijon).
h — nevyslovuje se: Le Havre (l'avr).
ch — *š*: Rochefort (rošfór).
j — *ž*: Dijon (dyžon).
ill — *j*: Marseille (marsej), ale Lille (lil).
qu — *k*: Quimper (kenpér).
s — mezi samohláskami *z*: Besançon (b'zanson).
tz — *s*: Metz (mes).
Zdvojené souhlásky se nevyslovují.
Na konci odpadají mnohé souhlásky. Strasbourg (strasbúr), Paris (pari), ale na př. Aix (eks).

HOLANDŠTINA A VLÁMŠTINA

- A. *aa* — *á*: Maastricht (mástricht).
e — jako v němčině se vysouvá v nepřizvučných slabikách: Meppel (mepl).
ei — *ej*: Eindhoven (ejndhófn).
ij — *ej*: Nijmegen (nejméchn).
oe — *u*: Roermond (rürmont).
oo — *ó*: Oostende (óstende).
u — *ü*: Utrecht (ütrecht).
B. *g* — *ch*: Gent (chent).
v — *f*: Venlo (fenló).
w — *v*: Zwolle (zvole).

INDONÉŠTINA

- B. *dj* — *č*: Djakarta (dakarta).
tj — *t*: Tjirebon (firebon).